

Naturskyddsföreningen Sävsjö

Till:
De politiska partierna i Sävsjö kommun

Kopia till
Kommunchefen i Sävsjö kommun
Utvecklingschefen i Sävsjö kommun
Hållbarhetsstrategen i Sävsjö kommun

Klimatnödläge

Budskapet i FN:s senaste klimatrappport är kristallklart – läget för klimatet är akut och människan är ansvarig. FN:s klimatpanel konstaterar bland annat att vi riskerar att passera 1,5-gradesmålet inom 10-20 år och att klimatförändringarna måste behandlas som ett direkt hot mot livet på jorden. Enorma utsläppsminskningar krävs omgående.

Klimatpolitiken i Sävsjö

I ett brev till de politiska partierna daterat 21-04-15 lämnade Sävsjö Naturskyddsförening förslag syftande till att få till stånd ett systematiskt arbete för att vi i Sävsjö ska göra vår del av vad som krävs för att leva upp till Parisavtalets 1,5-gradesmål. (se bilaga 1). I brevet ställdes frågan "Hur avser ditt parti arbeta för att förverkliga utvecklingsstrategins intentioner inom klimatområdet". Samtliga partier utom ett har svarat. Det visar att det finns ett engagemang i klimatfrågan. Vi har kortfattat sammanställt de olika partiernas konkreta idéer för klimatarbetet i Sävsjö kommun som redovisas i bilaga 2. Situationen kräver dock en omställning som saknar motstycke och ett omedelbart och kraftfullt agerande. Det räcker inte med enstaka punktinsatser det krävs ett systematiskt och kraftfullt arbete baserat på kunskap om utsläppskällor och kommunens andel av det återstående hastigt krympande utsläppsutrymmet.

Vi vill att partierna tillsammans ser till att klimatfrågan ges största prioritet. Tankarna i partiernas svar, i bilaga 2, och vårt tidigare förslag, i bilaga 1, tror vi kan vara en utgångspunkt för att organisera ett systematiskt arbete för minskad klimatpåverkan. I den mån vi kan bidra i denna process är vi öppna för att medverka.

Det vi gör i Sävsjö har betydelse, varje ton CO₂ räknas och med tydligt ledarskap kan medborgarnas oro vändas till handlingskraft och en stark opinion för omställning.

Sävsjö Naturskyddsförening

Olof Mill (ordförande)

Bil. 1: Brev till de politiska partierna från Naturskyddsföreningen i Sävsjö, daterat 2021-04-15

Bil. 2: Kortfattad sammanställning av partiernas konkreta idéer för klimatarbetet i Sävsjö

Naturskyddsföreningen
Sävsjö

Till:

De politiska partierna i Sävsjö kommun

Kopia till

Kommunchefen i Sävsjö kommun

Utvecklingschefen i Sävsjö kommun

Klimatarbete i Sävsjö kommun

Läget är akut – det gäller barnens och kommande generationers framtid

Corona-pandemin har satt klimatkrisen i skymundan, men läget för klimatet är akut och måste hanteras som den kris det är.

Halten CO₂ i atmosfären är för närvarande c:a 417 ppm (genomsnittsvärde för februari 2021). Det är 2,5 ppm mer än motsvarande tid år 2019 och cirka 100 ppm mer än när mätningarna startade 1958 (315 ppm) och måste senast år 2100 ner till åtminstone under 350 ppm¹. Detta krävs för att det ska finnas en chans att kommande generationer ska få ett klimat med någorlunda drägliga förutsättningar för mänsklig civilisation.

Det är de ackumulerade halterna av växthusgaser i atmosfären som påverkar klimatet. Därför är det av yttersta vikt att utsläppen minskar radikalt i närtid. Flera svenska kommuners utredningar² om budgetar för koldioxidutsläpp visar att energirelaterade utsläppsminskningar på cirka 16 % per år är nödvändiga för att Parisavtalets mål ska kunna hållas. Om utsläppen ligger kvar på samma nivå som idag kommer budgeten att överskridas inom 6 år.

För att nå målet måste samtidigt mer koldioxid årligen tas upp ur atmosfären och lagras (kolsänkor) genom en kraftfull satsning på skydd av ekosystem, hållbart jord- och skogsbruk och restaurering av degraderade ekosystem.

Det krävs en omställning som saknar motstycke genom ett välorganiserat, målmedvetet och systematiskt arbete.

¹ James Hansen, Climate Change in a Nutshell, December 2018

²Uppsala Universitet, Koldioxidbudgetar 2020-2040 för, Nyköping, Borlänge, Ragunda, Säter, Skellefteå m.fl

Vi vill därför att:

- Det ska råda enighet över partigränserna om att vi har en akut klimatkris och att vi i Sävsjö kommun måste göra vår del av vad som krävs för att leva upp till Parisavtalets 1,5-gradersmål.
- En klimat- och energiplan utarbetas och beslutas som
 - innehåller tydliga mål, som är ambitiösare än de nationella³ för;
 - minskning av utsläpp av växthusgaser i kommunen,
 - minskning invånarnas konsumtionsbaserade utsläpp
 - samt ökning av kolsänkor i kommunen
 - innehåller en koldioxidbudget, baserad på parisavtalets 1,5-gradersmål, för Sävsjö kommun som tydliggör kommunens andel av det återstående energirelaterade utsläppsutrymmet, fördelningen på de huvudsakliga utsläppskällorna samt åskådliggör hur dessa måste minska.
 - omfattar och engagerar invånare, föreningsliv, näringsliv, och kommunala förvaltningar och bolag. (ett intressant exempel på detta tillämpas av Helsingborgs kommun)
- En organisation med tillräcklig kompetens, kapacitet och resurser skapas som;
 - sätter upp tydliga delmål
 - planerar åtgärder med effektbedömning för måluppfyllelse
 - ser till att åtgärderna genomförs
 - följer upp resultat och
 - förbättrar de åtgärder och rutiner som behövs för att nå målen
 - där de egna befogenheterna och resurserna inte räcker till, verkningsfullt påtalar behov av statliga eller överstatliga åtgärder
- Engagerad personal aktivt deltar i nätverk och samarbeten mellan kommuner och regioner som till exempel Klimatkommunerna och Sveriges Ekokommuner samt i klimatrådet i Jönköpings län. Detta för att fortlöpande utveckla kompetens och metoder.
- Parallellt med organisering enligt ovan verka för att uppenbart klimatnyttiga åtgärder omgående kommer till stånd som t.ex.:
 - Minskad användning av bil för korta persontransporter
 - Underlätta för cykeltrafik
 - Uppmuntra till energihushållning och produktion av solel
 - Uppmuntra till installation av värmepumpar
 - Återvätning av dikade torvmarker

³ Enligt forskning av Kevin Andersson et al. vid Uppsala universitet är Sveriges klimatmål långt ifrån tillräckliga för att klara Parisavtalet. Climate Policy 2020.

Sävsjö bör ta sin del av ansvaret

Sävsjö kommuns utvecklingsstrategi är en bra början.

"Sävsjö kommun ska arbeta för ett hållbart samhälle i alla dess dimensioner, för att kunna överlämna ett bra samhälle till kommande generationer. Vi ska vara aktsamma om jordens resurser och göra vad vi kan för att minska energianvändning och koldioxidutsläpp.

...."

Men nu måste arbetet växlas upp ordentligt och utvecklingsstrategin omsättas i handling. Kraftfulla insatser behövs för att skyndsamt få till stånd ett verkningfullt systematiskt arbete för minskad klimatpåverkan.

Hur avser ditt parti arbeta för att förverkliga utvecklingsstrategins intentioner inom klimatområdet?

Vi ser fram emot ert svar senast 30:e juni 2021.

E-post: savsjo@naturskyddsforeningen.se

Om ni har frågor angående denna skrivelse eller om vår verksamhet i övrigt är ni välkomna att kontakta mig. Mitt telefonnummer är 070-339 78 36. På vår hemsida; <https://savsjo.naturskyddsforeningen.se/> finns mera information om oss och vår verksamhet.

Sävsjö Naturskyddsförening

Olof Mill

ordförande

Kortfattad sammanställning av partiernas konkreta förslag och idéer för klimatarbetet i Sävsjö

För att inbjuda till förutsättningslös samverkan har vi utelämnat uppgifter om vilket parti som står bakom respektive punkt.

1 Ledarskap och organisation
I en framtid involvera fler än hållbarhetsstrategen i arbetet med klimat och hållbarhet
Tar till sig Naturskyddsföreningens idé om klimat- och energiplan, men tveksamma till ännu en plan att hålla reda på – förordar skarpa förslag kopplade till befintliga styrdokument
Vill ha grov inventering av koldioxidutsläpp inom kommunens geografiska område som grund för handlingsplaner
Vill verka för att koldioxidbudget utarbetas
Vill regelbundet arbeta med att identifiera och prioritera de mest verkningsfulla åtgärderna. Detta bör göras som en del i budgetarbetet.
Vill att varje kommunal förvaltning ska ha en hållbarhetsstrategi
Skapa en effektiv kommunal organisation där resor undviks
Vill att alla kommunala inköp görs med livscykelperspektiv
2 Utbildning och information
Hållbarhetsstrategen har viktig uppgift i att motivera fler att använda kollektivtrafik i stället för bil
Vill intensifiera utbildning och information till kommuninvånarna om klimatneutralt levnadssätt
Aktivt påverka näringslivet att göra klimatsmarta investeringar
Vill verka för att kommunen blir bättre på att informera medborgare om matens hållbarhet och andra frågor
Vill verka för att politiker på regional och nationell nivå står upp för biogas och biogödsel

3 Transporter
Utveckla Stockarydsterminalen vidare, bl.a. genom utbyggd laddinfrastruktur
Utöka laddningsmöjligheter för elbilar
Vill ha omställning till klimatneutral fordonsflotta klart till år 2030
Använda mer kollektiva färdmedel för persontransporter i kommunen
Verka för att i framtiden länstrafiken har bättre matchning av utbud och efterfrågan och individanpassas för att minska hushållens behov av egen bil
Vill att kommun och region i ett längre perspektiv även undersöker möjligheter till elektrifiering
Vill verka för att prioritera underhåll och utbyggnad av stambanan och övrig befintlig järnväg snarare än att bygga en ny höghastighetsjärnväg med tveksam klimatnytta
Jobbar för sammanhängande gång- och cykelnätverk
Vill att cykelvägar prioriteras i tätorterna
Vill driva på utveckling av cykelvägar
4 Energi
Driva på utökad användning av solenergi
Vill bidra till visionen om ett plusenergilän
Vill aktivt medverka till att länet blir plusenergilän
Vill att kommunen endast köper grön el
Vill verka för att Njudung Energi ökar sin produktion av el och tar höjd för utbyggnad av elnät med god framförhållning
5 Kommunens fastigheter
Öka underhållsanslaget för bl.a. för förbättrade klimatskal
Vill att kommunala byggnader görs i trä

6 Privat byggande
Vill uppmana till att byggnation görs i trä
Anser att det är viktigt att stötta trähusföretag i kommunen för att värna om fortsatt utveckling mot klimatsmartare alternativ inom byggbranschen.
7 Skogen
Viktigt att kommunen sköter om sitt skogsinnehav och bevarar tätortsnära skog
8 Biologisk mångfald
Vill fortsätta att stötta lantbrukare och skogsägare för att behålla öppna landskap och således viktiga biotoper
9 Cirkulär ekonomi
Material och resurser i samhället är förnybara, giftfria och recirkuleras
Vill genom Kretslopp Sydost undersöka möjligheter till källsortering hemma för att öka återvinningsgraden och göra det enklare för medborgare att sopsortera
Vill att kommunen fortsätter att samarbeta med FTI för att öka medborgarnas medvetenhet gällande återvinning.
Anser att kommunens mål om matsvinn är bra och bör ses över varje år för att se om det kan skärpas ytterligare